

Közösségi Szolgálat Szabályzata

Jogszályi háttér

A kötelezően alkalmazandó jogszabály a köznevelési törvény, a Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012.(VI.04.) Korm. rendelet (Nat), valamint a nevelés-oktatási intézmények működéséről és köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény

4. § (15.) bekezdés: A „közösségi szolgálat: szociális, környezetvédelmi, a tanuló helyi közösségének javát szolgáló, szervezett keretek között folytatott, anyagi érdektől független, egyéni vagy csoportos tevékenység és annak pedagógiai feldolgozása”.

6. § (4) bekezdés: „A középiskola elvégzését közvetlenül követő érettségi vizsgaidőszakban az érettségi vizsgák megkezdésének feltétele ötven óra közösségi szolgálat elvégzésének igazolása, kivéve

a) a felnőttoktatásban részt vevő tanulókat és

b) a sajátos nevelési igényű tanulókat, a szakértői bizottság javaslata alapján a közösségi szolgálat alól az igazgató határozatban mentesített.”

Részletes indoklás a 6. §-hoz: „A közösségi szolgálat szociális, környezetvédelmi, a tanuló társadalmi környezetének javát szolgáló, anyagi érdektől független tevékenység, amely egyénileg vagy csoportosan, projektmódszerrel végezhető.”

97. § (2) bekezdés: „Az érettségi vizsga megkezdéséhez a közösségi szolgálat végzésének igazolását először a 2016. január 1-je után megkezdett érettségi vizsga esetében kell megkövetelni.”

A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 04.)

Kormányrendelet

Részletek a dokumentumból

- Fejlesztési terület - nevelési célok között szerepel, mint keresztantervi elem;
- Felelősségvállalás másokért, önkéntesség;
- A Nat. ösztönzi a személyiség fejlesztését, kibontakozását segítő nevelés-oktatást: célul tűzi ki a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítását a tanulóknál úgy, hogy saját élményű tanuláson keresztül ismerik meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét. A segítő magatartás számos olyan képességet igényel és fejleszt is egyúttal (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létehez,
- Életvitel és gyakorlat (9-12. évfolyam) közműveltségi tartalmai között szerepel: Pályaorientáció, közösségi szerepek;
- A civil szervezetek céljai, lehetőségei, jelentőségük, néhány ismertebb nemzeti és nemzetközi civil szervezet tevékenysége. A tágabb közösségért (iskola, helyi közösség, település) végzett önkéntes munka lehetőségei és jelentősége, közösségi szolgálat. Katasztrófavédelmi, polgári védelmi és honvédelmi alapismeretek.

A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet

45. A közösségi szolgálattal kapcsolatos rendelkezések

133. § (1) A középiskola feladata és az intézmény vezetőjének felelőssége a tanuló választása

alapján az iskolai közösségi szolgálat megszervezése állami, önkormányzati, civil, nonprofit szervezetnél, illetve a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló törvény hatálya alá tartozó szervezetnél, középiskola magánszeméllyel kötött megállapodása alapján magánszemélynél vagy saját intézményben. Ennek keretében meg kell szervezni a tanuló közösségi szolgálatának teljesítésével, dokumentálásával összefüggő feladatok ellátását. A tanuló osztályfőnöke vagy az ezzel a feladattal megbízott pedagógus a tanuló előmenetelét rögzítő dokumentumokban az iratkezelési szabályok megtartásával nyilvántartja és folyamatosan vezeti a közösségi szolgálattal összefüggő egyéni vagy csoportos tevékenységet.

(2) A közösségi szolgálat keretei között

- a) az egészségügyi,
- b) a szociális és jóléti,
- c) az oktatási,
- d) a kulturális és közösségi,
- e) a környezet- és természetvédelmi,
- f) a katasztrófavédelmi,
- g) az óvodás korú, sajátos nevelési igényű gyermekekkel, tanulókkal, az idős emberekkel közös sport- és szabadidős,
- h) az egyes rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerveknél bűn- és balesetmegelőzési területen folytatható tevékenység.

(2a) A közösségi szolgálat az intézményben meghatározott munkaköri feladatok ellátására nem irányulhat.

(2b) A tanuló a közösségi szolgálatot a lakóhelyén lévő, 133. § (2) bekezdés szerinti intézményben is teljesítheti.

(3) A tanulót fogadó intézménynek a (2) bekezdés *a)* és *h)* pontjában meghatározott tevékenységi területen minden esetben, a (2) bekezdés *b)* pontjában meghatározott esetekben szükség szerint mentort kell biztosítani.

(4) A középiskola a 9-12. évfolyamos tanulói számára szervezi meg a legalább ötven órás közösségi szolgálatot, vagy annak teljesítésére időkeretet biztosít.

(5) A közösségi szolgálatot az adott tanuló esetében koordináló pedagógus az ötven órán belül - szükség szerint a mentorral közösen - legfeljebb öt órás felkészítő, majd legfeljebb öt órás záró foglalkozást tart.

(6) A közösségi szolgálat teljesítése körében egy órán hatvan perc közösségi szolgálati idő értendő azzal, hogy a helyszínre utazás és a helyszínről hazautazás ideje nem számítható be a teljesítésbe.

(7) A közösségi szolgálat helyszínén a szolgálattal érintett személy segítése alkalmanként legkevesebb egy, legfeljebb háromórás időkeretben végezhető.

(8) A közösségi szolgálat során a tanuló naplót köteles vezetni, amelyben rögzíti, hogy mikor, hol, milyen időkeretben és milyen tevékenységet folytatott.

(9) A közösségi szolgálat dokumentálásának kötelező elemeként

- a) a tanulónak közösségi szolgálati jelentkezési lapot kell kitöltenie, amely tartalmazza a közösségi szolgálatra való jelentkezés tényét, a megvalósítás tervezett helyét és idejét, valamint a szülő egyetértő nyilatkozatát,
- b) az osztálynaplóban és a törzslapon a kijelölt pedagógusnak dokumentálnia kell a közösségi szolgálat teljesítését,
- c) az iskola a közösségi szolgálat teljesítéséről a tanulói jogviszony tanév közbeni megszűnésekor igazolást állít ki két példányban, amelyből egy példány a tanulónál, egy pedig az intézménynél marad,
- d) az iskola a közösségi szolgálattal kapcsolatos dokumentumok kezelését az iratkezelési szabályzatában rögzíti,
- e) az iskolán kívüli külső szervezet és közreműködő mentor bevonásakor az iskola és a felek együttműködéséről megállapodást kell kötni, amelynek tartalmaznia kell a megállapodást aláíró felek adatait és vállalt kötelezettségein túl a foglalkoztatás időtartamát, a mentor nevét és feladatkörét.

Az iskola feladatai

Az intézmény vezetője a DÖK vagy a pedagógus kollégák vagy a szülők vagy a tanulók javaslatára megkötöti a szerződést a fogadó szervezetekkel. A tanulók az adott tanévben a fogadó intézményekről az iskola honlapján, a koordináló pedagógusoktól vagy az osztályfőnökök útján tájékozódhatnak.

A közösségi szolgálat megkezdése előtt a kilencedik évfolyamon az osztályfőnökök vagy az igazgató által megbízott koordináló pedagógusok tájékoztatást nyújtanak a tanulóknak és a szülőknek.

A közösségi szolgálat megszervezésével megbízott pedagógusok, akik az osztályfőnököket is tájékoztatják, felelősek a tanulók:

- felkészítéséért,
- a fogadó helyekkel történő kapcsolattartásért az iskolavezetéssel együtt,
- adminisztrálásáért (naplóban és törzskönyvben)
- pedagógiai feldolgozásáért.

A tanulók feladatai

Az iskola által felkínált lehetőségek közül választ egy tanítási évre a Jelentkezési lap kitöltésével. Arra kell törekednie, hogy az előírt ötven órát a 9., 10., és 11., évfolyamon teljesíteni tudja, és a 12. évfolyamon már az érettségi vizsgára tudjon készülni!

A szolgálat teljesítése során az alábbiakat kell figyelembe venni a munkaidőnél:

- Közösségi szolgálatot csak tanítási időn kívül lehet ellátni.
- A tizenhatodik életévét be nem töltött önkéntes és a korlátozottan cselekvőképes nagykorú önkéntes közérdekű tevékenységet külföldön nem végezhet.
- A közösségi szolgálat este 20 óra és reggel 6 óra között nem végezhető.
- A tizennyolcadik életévét be nem töltött tanuló részére a közösségi szolgálat befejezése és másnapi megkezdése között legalább tizennégy óra pihenőidőt kell biztosítani.

A tizennyolcadik életévét be nem töltött személy, illetve a korlátozottan cselekvőképes nagykorú személy olyan közérdekű önkéntes tevékenységet folytathat, amely megfelel életkorának, testi, értelmi és erkölcsi fejlettségének, illetve képességeinek, valamint amely nem veszélyezteti egészségét, fejlődését és tankötelezettségének teljesítését.

Szülők

A szülőket az intézmény vezetője, a koordináló pedagógus vagy az osztályfőnökök a tanév első szülői értekezletén, a 9.-es tanulók szüleit beiratkozáskor, tájékoztatja a közösségi szolgálat törvényi háttéréről és az iskolai szabályzatról.

A szülőknek lehetőségük van a tanév első hónapjában javaslatot adni a szerződéskötéshez.

A szülők a tanuló jelentkezési lapjának aláírásával fejezik ki támogatásukat.

A közösségi szolgálat dokumentálása

A közösségi szolgálat során a tanuló naplót köteles vezetni, amelyben rögzíti, hogy mikor, hol, milyen időkeretben és milyen tevékenységet folytatott.

A közösségi szolgálat középiskolai dokumentálásának kötelező elemei:

- a tanuló által kitöltött Jelentkezési lap, amely tartalmazza a közösségi szolgálatra való jelentkezés tényét, a megvalósítás tervezett helyét és idejét, valamint a szülő, gondviselő egyetértő nyilatkozatát, (felelős: iskolatitkár, osztályfőnök, koordináló pedagógus)
- az osztálynaplóban és a törzslapon dokumentálni kell a közösségi szolgálat teljesítését, (felelős: osztályfőnök, koordináló pedagógus)
- az iskola a tanulói jogviszony tanév közbeni megszűnésekor a közösségi szolgálat teljesítéséről igazolást állít ki két példányban, amelyből egy példány a tanulónál, egy pedig az intézménynél marad, (felelős: iskolatitkár, osztályfőnök)
- az iskola a közösségi szolgálatmal kapcsolatos dokumentumok kezelését az iskola

iratkezelési szabályzatában rögzíti, a szükséges dokumentumokat pedig 5 évig meg kell őrizni

- az iskolán kívüli külső szervezet és közreműködő mentor bevonásakor az iskola és a felek együttműködésről megállapodást kell kötni, amelynek tartalmaznia kell a megállapodást aláíró felek adatain és vállalt kötelezettségein túl a foglalkoztatás időtartamát, a mentor nevét és feladatkörét.

Térbeli korlátozás

A közösségi szolgálat a tanulók lakókörnyezetében vagy az iskola környezetében a helyi közösség támogatását szolgálja.

A tanuló kötelessége

A tanuló köteles az iskolai közösségi szolgálatot a vonatkozó jogszabályok, szakmai és etikai előírások, valamint a fogadó szervezet utasításai szerint személyesen végezni.

Köteles az iskolai közösségi szolgálat során tudomására jutott személyes adatot, üzleti és egyéb titkot megőrizni.

A tanuló köteles megtagadni az utasítás teljesítését, ha annak végrehajtása más személy életét, testi épségét vagy egészségét közvetlenül veszélyeztetné.

A tanuló nem köteles a fogadó szervezet utasításait teljesíteni, ha annak végrehajtása

- a tanuló életét, testi épségét vagy egészségét közvetlenül veszélyeztetné,
- jogszabályba vagy az együttműködési megállapodásba ütközik.

Ha az utasítás végrehajtása kárt idézhet elő, a tanuló köteles erre az utasítást adó figyelmét felhívni.

A tanuló nem felel az általa okozott kárért, amennyiben figyelem-felhívási kötelezettségének eleget tett.

A tanuló által a közösségi szolgálattal összefüggésben harmadik személynek okozott kárért a fogadó szervezet felel. Amennyiben a kárt a tanuló felróható magatartása okozta, - az együttműködési megállapodás eltérő rendelkezése hiányában - a fogadó szervezet az tanulótól követelheti kárának megtérítését.

Amennyiben a tanuló bizonyítja, hogy

- a testi sérüléséből, illetve egészségkárosodásából eredő kára,
- a tulajdonában vagy használatában álló, a közösségi szolgálat ellátásához szükséges dologban a közösségi szolgálat végzésének helyén keletkező kára a közösségi szolgálat összefüggésben következett be, akkor a tanulót nem terheli felelősség.

A fogadó szervezet akkor mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy a kárt működési körén kívül eső elháríthatatlan ok vagy kizárólag a tanuló elháríthatatlan magatartása okozta. A fogadó szervezetnek nem kell megtérítenie a kárnak azt a részét, amely a tanuló felróható magatartásából származott.

A fogadó szervezet

A fogadó szervezet köteles biztosítani

- az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeit,
- a szükséges pihenőidőt,
- a közösségi szolgálat ellátásához szükséges tájékoztatást és irányítást, az ismeretek megszerzését,
- tizennyolcadik életévét be nem töltött tanuló, illetve a korlátozottan cselekvőképes nagykorú tanuló esetén a közösségi szolgálat folyamatos, szakszerű felügyeletét.

Ha az együttműködési megállapodás másként nem rendelkezik, a fogadó szervezet gondoskodik a közérdekű önkéntes tevékenység ellátása érdekében szükséges utazásról, szállásról és étkezésről.

A közösségi szolgálat helyszínei

A közösségi szolgálat kétféle helyszínen, a Roth Gyula Erdészeti, Faipari Szakképző Iskola és

Kollégiumban (helyben) vagy iskolán kívüli szervezetenél valósítható meg.

Helyben ellátható tevékenységek:

A Roth Gyula Erdészeti, Faipari Szakképző Iskola és Kollégiumban azokat a tevékenységeket fogadjuk el közösségi tevékenységként, melyek nem szerepelnek a Pedagógia Programban. A helyben ellátandó tevékenység legfeljebb 15 óra lehet. Indokolt esetben az iskola igazgatója további legfeljebb 10 óra közösségi tevékenység helyben elvégzését engedélyezheti.

TEVÉKENYSÉG	IGAZOLHATÓ IDŐTARTAM	IGAZOLÓ SZEMÉLY
diákönkormányzati munka	felkészítő foglalkozás 3 óra	diákönkormányzatot segítő pedagógus
iskolai rendezvények alkalmával a helyszín berendezése, kipakolása	rendezvényenként 2-3 óra	a berendezést/kipakolást koordináló tanár, igazgatóhelyettes
iskolai rendezvényeken hangosítás	rendezvényenként 2-3 óra	igazgatóhelyettes
fellépés az iskolai rendezvényeken	előadás ideje 1 óra és felkészítő foglalkozás maximum 4 óra	igazgató/igazgatóhelyettes, a műsor készítéséért felelős pedagógus
szereplés iskolai ünnepi műsorban	előadás ideje 1 óra és felkészítő foglalkozás maximum 4 óra	igazgató/igazgatóhelyettes, a műsor készítéséért felelős pedagógus
részvétel az iskolai médiumok munkájában	a ténylegesen elvégzett munka időtartama (maximum 15 óra/év)	igazgató/igazgatóhelyettes,
az iskola műszaki állapota és környezetének javítása érdekében végzett munka	a ténylegesen elvégzett munka időtartama (maximum 5 óra/év)	osztályfőnök, a feladattal megbízott pedagógus

Záradékok

A közösségi szolgálati napló alapján az osztályfőnök vagy a koordináló pedagógus az osztálynaplóban dokumentálja a közösségi szolgálat teljesítését. Ez alapján

- az osztályfőnök minden évben a bizonyítványban és a törzslapon dokumentálja, hogy az adott tanévig a tanuló hány óra közösségi szolgálatot teljesített, (záradék: A tanuló a ...../..... tanévig.....óra közösségi szolgálatot teljesített.)
- a közösségi szolgálat teljesítésekor a az osztályfőnök a törzslapon ezt igazolja (záradék: A tanuló teljesítette az érettségi bizonyítvány kiadásához szükséges közösségi szolgálatot.)

A tanulói jogviszony megszűnésekor az

- iskola igazgatója két példányban igazolást állít ki a közösségi szolgálat teljesítéséről, amelyből egy példány a tanulónál, egy pedig az intézménynél marad.

Mellékletek

1. Igazolás

Igazolás

Alulírott.....

a Roth Gyula Erdészeti, Faipari Szakképző Iskola és Kollégium (OM-azonosító 030728) igazgatója igazolom, hogy

$a(z)$ ..... nevű tanuló a ...../ .....tanévig

.....óra közösségi szolgálatot teljesített.

az igazgató aláírása

(P. H.)

2. Tanulói jelentkezési lap

Jelentkezési lap

iskolai közösségi szolgálatra

Alulírott .....

a Roth Gyula Erdészeti, Faipari Szakképző Iskola és Kollégium..... osztályos tanulója a ...../..... tanévben az alábbi területeken kívánok eleget tenni a közösségi szolgálatnak:

a) ..... területen ..... órában

b) ..... területen ..... órában

c) ..... területen ..... órában

(tanévenként minimum egy, maximum három terület választható)

tanuló aláírása

Szülő, gondviselő nyilatkozata:

Alulírott.....

nevezett tanuló szülője/gondviselője az iskolai közösségi szolgálat teljesítését a jelzett területeken támogatom és tudomásul veszem.

szülő aláírása

3. Ütemterv

- 1) Osztályfőnöki tájékoztatás a szülőknek a közösségi szolgálatról 9. osztályban az első szülői értekezleten. (Határ idő: szeptember 30.)
- 2) Osztályfőnöki tájékoztatás a tanulóknak a közösségi szolgálatról 9. osztályban osztályfőnöki óra keretében. (Határ idő: szeptember 30.)
- 3) A közösségi szolgálat teljesítésének javasolt ütemezése:
  - a) 9. osztály legalább 20% (10 óra)
  - b) 10. osztály legalább 40% (20 óra)
  - c) 11. osztály legalább 40% (20 óra)
  - d) 12. osztály az esetlegesen még hiányzó órák pótlása
- 4) Tanulók jelentkezése a közösségi szolgálatra, a közösségi napló megnyitása. A képzési idő alatt folyamatosan. (felelős: osztályfőnök)
- 5) Kapcsolatfelvétel, ill. együttműködési megállapodások megkötése a fogadó szervezetekkel. A képzési idő alatt folyamatosan. (felelős: osztályfőnök, kapcsolattartó)
- 6) Az osztályfőnökök ellenőrzik félévente a közösségi szolgálat teljesítésének alakulását.
- 7) A tanérvégén az osztályfőnök bejegyzzi a törzslapra az adott évben teljesített közösségi szolgálatot.